

Adres artykułu: <https://bip.iaepan.edu.pl/artukul/wydobywanie-i-przetworstwo-krzemienia-czekoladowego-w-paleolicie-i-mezolicie>

Wydobywanie i przetwórstwo krzemienia czekoladowego w paleolicie i mezolicie

- [Trwające](#)
- [Zakończone](#)

Informacje o projekcie

Tytuł projektu: Wydobywanie i przetwórstwo krzemienia czekoladowego w paleolicie i mezolicie w północno-zachodniej strefie złóż w oparciu o wyniki nieinwazyjnych i sondażowych badań archeologicznych i geofizycznych

Numer projektu: UMO-2015/17/N/HS3/01279

Kierownik projektu: mgr Katarzyna Marta Kerneder-Gubała

Jednostka prowadząca projekt: Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

Źródło finansowania projektu: Narodowe Centrum Nauki, 2014-2016

Kontakt:

e-mail: gubalka@poczta.fm

telefon (22) 620-28-81 do 86

Wykonawcy:

Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

Charakterystyka

1. Cel prowadzonych badań/hipoteza badawcza

Pozyskiwanie i przetwórstwo surowca krzemiennoego w epoce kamienia było jednym z najważniejszych czynników skupiających osadnictwo w rejonie występowania jego złóż, jak i czynnikiem determinującym charakter tego osadnictwa, skoncentrowanego na określonej funkcji. Współczesnym wyrazem procesów związanych z wytwórczością krzemieniarską są stanowiska będące pozostałościami kolejnych etapów produkcyjnych: kopalń krzemienia, pracowni, w których surowiec ten był przetwarzany oraz obozowisk łowieckich i innych struktur o mieszkalnym charakterze. Na terenie ziem polskich znajduje się kilka znakomitej jakości surowców krzemiennoych, eksploatowanych w epoce kamienia. Jednym z nich jest krzemień czekoladowy, szeroko wykorzystywany zwłaszcza w paleolicie i mezolicie, występuje on w północnym obrzeżeniu Gór Świętokrzyskich. Prezentowany projekt opiera się na skrajnym, północno-zachodnim odcinku jego złóż, położonym w południowej części województwa mazowieckiego. Celem podejmowanych badań jest szczegółowe rozpoznanie osadnictwa paleolitycznego i mezolitycznego skoncentrowanego na eksploatacji i przetwórstwie krzemienia na tym ograniczonym naturalnymi granicami odcinku wychodni krzemienia czekoladowego oraz próba rekonstrukcji zróżnicowania systemów pradziejowego górnictwa i przetwórstwa krzemienia w poszczególnych okresach i w obrębie określonych jednostek taksonomicznych.

2. Zastosowana metoda badawcza/metodyka

Zgodnie z zagadnieniem ujętym w tytule, badania będą oparte na wynikach terenowych nieinwazyjnych oraz sondażowych badań archeologicznych. Na podstawie wyników badań powierzchniowych, mających na celu weryfikację i wytypowanie punktów pozyskiwania i przetwarzania surowca oraz określenie ich chronologii, podjęte zostaną badania geofizyczne. Analizy te skoncentrowane będą na weryfikacji danych uzyskanych w trakcie badań powierzchniowych o zasięgu pól górniczych. Zostaną wykonane odwierty świdrem geologicznym jak i sondażowe badania wykopaliskowe, skąd pobrane zostaną próbki do datowania bezwzględnego (techniką AMS) oraz analiz geologicznych. Planuje się też wykonanie analiz archeobiologicznych. Uzyskane dane dodatkowo zostaną skorelowane z rezultatami opracowań topograficznych oraz Numerycznego Modelu Terenu. Odbędą się też badania gabinetowe, polegające na opracowaniu materiałów krzemiennoych pozyskanych w trakcie badań terenowych, z uwzględnieniem analizy chronologicznej, funkcjonalnej i przestrzennej stanowisk i wytworów krzemiennoych. Stworzona zostanie mapa uwzględniająca powyższe dane wraz z próbą rekonstrukcji modelu osadnictwa w poszczególnych okresach epoki kamienia.

3. Wpływ spodziewanych rezultatów na rozwój nauki, cywilizacji, społeczeństwa

Badania pozwolą na szerokopłaszczyznowe rozpoznanie i zadokumentowanie obszaru użytkowanego w pradziejach jako punktu wydobywczego (kopalni) i przetwórczego (pracowni) krzemienia czekoladowego, jednego z najszerzej stosowanego surowca w epoce kamienia na ziemiach polskich. Na podstawie wyników możliwa będzie rekonstrukcja osadnictwa skoncentrowanego na gospodarce surowcowej i zastosowania uzyskanego modelu do innych obszarów związanych z pradziejową eksploatacją krzemienia. Możliwa będzie także ocena zależności między odległością od złóż a charakterem osadnictwa i wpływu złóż na intensywność zasiedlania obszaru w poszczególnych okresach.

Wyniki badań będą opublikowane w punktowanych czasopismach naukowych oraz prezentowane podczas prestiżowych konferencji krajowych i międzynarodowych. Syntetyczne opracowanie wyników badań będzie stanowiło istotną część przygotowywanej rozprawy doktorskiej "Osadnictwo paleolityczne i mezolityczne w półozno-zachodniej strefie złóż krzemienia czekoladowego".

Metryczka

Opublikował w BIP:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	14.05.2020 08:05
Ostatnio zaktualizował:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data ostatniej aktualizacji:	14.05.2020 08:05
Liczba wyświetleń:	11